Armenteres

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca:	Moianès
Lloc/Adreça:	Sector sud-oest del terme municipal
Emplaçament	De St Joan d'Oló continuar pista asfaltada direcció oest 500 m i camí sud i després oest uns 400 m
Alçada:	451

Coordenades:

Latitud:	41.8497
Longitud:	1.99724
UTM Est (X):	416758
UTM Nord (Y):	4633575

Classificació

Número de fitxa	08258 - 91
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Segle	XIX-XXI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08258A008000010000AF
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dt., 24/12/2019 - 01:00

Descripció

Masia de dimensions considerables, d'origen medieval, emplaçada en una esplanada propera a l'església romànica de Sant Joan d'Oló vell. El conjunt consta d'un cos residencial de planta rectangular (de planta

baixa més dos pisos i golfes) que té un bon nombre de coberts annexos que s'allargassen cap al sud-oest, així com un pavelló de nova construcció polifuncional i un altre cobert antic al sud-est. El cos residencial inicialment era més petit i en un moment donat, sembla que fruit d'una important reforma al segle XVIII, es convertí en un gran casal de tres plantes, d'arquitectura molt regular. La façana principal, encarada al sud-est, presenta una distribució en base a tres eixos d'obertures. El portal és adovellat, amb un interessant escut de Catalunya a la dovella central que també representa a la part inferior unes armes, possiblement en referència al significat del nom Armenteres. La resta d'obertures són emmarcades amb llindes i brancals de pedra, i les de la façana principal han estat transformades en balcons. Els murs són de maçoneria i a pedra vista. En la façana sud-oest s'han adaptat antigues galeries i s'ha reconstruït l'espai amb un ampli porxo que enllaça amb els coberts adossats, molt ben rehabilitats i adaptats com a espais multifuncionals. Interiorment la masia conserva els espais tradicionals, mentre que la planta superior és la que ha sofert més modificacions per acollir els dormitoris del centre. A l'entorn de la masia i distribuïts per l'ampli espai de la finca s'han adequat múltiples indrets amb tòtems i altres elements diversos que entronquen amb les cultures indígenes, per exemple a l'anomenat "Lago del Loto". En un lloc proper al camí d'accés es conserven algunes restes d'una serradora moderna que pertanyia al mas.

Observacions:

Inclosa al Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Santa Maria d'Oló amb el num. 12 (Pla Especial Urbanístic 2011) Actualment ha estat transformada en un centre d'activitats i està envolada d'espais per a usos lúdics i diversos, però ha conservat molt bé la tipologia tradicional. L'edifici presenta les següents inscripcions: En una llinda de la façana nord-oest, primer pis: SATA. T. SAI[?] SANTISIM SACRAMENT ANY 1646 En una llinda de la façana nord-oest, segon pis: MDCCLXVIII (1768) Inscripció en un dels coberts: CHAMANASTERIOR 1212 2012

Història

El mas Armenteres és d'origen medieval. La primera referència que en coneixem el del 1394, quan en la llista dels caps de família que van assistir a una reunió per tractar de la redempció del terme d'Oló hi figura Bernat Armenteres. Cal suposar que aleshores era l'hereu del mas. En el fogatge de 1515 hi apareix "lo mas Armenteres", pertanyent a la parròquia de Sant Joan d'Oló. I en el fogatge de 1553 hi consta Valentí Armenteres. Està clar, doncs, que la família de cognom Armenteres eren els propietaris del mas, però no en coneixem notícies històriques més concretes, llevat de les inscripcions a la mateixa façana de la casa. La del 1646 ens indica que la masia ja tenia una certa rellevància, a jutjar per la rica decoració de caràcter religiós que es pot veure en la finestra. Al segle XVIII, i tal vegada també al llarg del XIX, Armenteres es transformà en un casal de dimensions considerables, però no en coneixem els detalls. Ja al segle XX, en plena Guerra Civil el 1936 l'Ajuntament acordà la confiscació d'aquest i altres masos del municipi. Entorn de 1954 la família Llonch, que feia poc havien establert la seva segona residència a Sant Joan d'Oló, van comprar la finca d'Armenteres, que incloïa una caseta prop de l'església parroquial (cal Feliu). Els Llonch eren uns rics industrials de Sabadell, del sector de la llana, i es van estar al poble més de quatre dècades, en les quals van deixar una forta empremta en la memòria popular, sobretot per l'alt tren de vida que portaven. Van fer reconstruir la caseta prop de la Rectoria per tal d'instal·lar-s'hi. Llavors s'anomenà cal Llonch i actualment és Armenteres de Dalt, i també la pallissa, actualment coneguda com a Torre d'Armenteres. Mentrestant, al mas Armenteres hi havia masovers, que fins els volts de 1965 eren la família Serra. Els Llonch es van estar a Sant Joan d'Oló fins els volts de 1985 quan, després d'haver-se arruïnat, van vendre les seves propietats. Joan Llonch Arquer va vendre el mas Armenteres a Agustín Orea, d'origen mexicà i persona polifacètica. Anteriorment havia format part de la comunitat instal·lada a la masia veïna de la Plana, fins que adquirí Armenteres i decidí crear el seu propi centre per fomentar activitats inspirades en el xamanisme i altres disciplines afins. En una llinda de la casa s'hi pot llegir el terme "Chamanasterio". La

masia es va anar rehabilitant amb l'ajuda de voluntaris, i s'hi va instal·lar a viure també la família d'Orea. Actualment Armenteres és un espai comunitari que s'ofereix per a activitats i estades de caire divers.

Els actuals propietaris han editat un llibre amb la història de la masia des dels seus inicis fins a l'actualitat (DELGADO, 2020).

Bibliografia

DELGADO OREA, Edgar Efren (2020). *Armenteras y el Chamanasterior: 1000 años de historia*.

FERRER, Llorenç; PLADEVALL, Antoni i altres (1991). "Oló als temps medievals", "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 63, 72, 107, 165.

SOLÀ BACH, Sebastià (2011). Pla Especial Urbanístic del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable. Municipi de Santa Maria d'Oló, fitxa núm. 12.

